

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **J. K.**
bytem
zastoupen advokátem Mgr. Luděk Šrubařem
sídlem Hanusova 1537/1, 140 00 Praha 4 – Michle

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2016, č. j. JMK 166101/2016, sp. zn. S-JMK 139159/2016/ODOS/Ša

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí

Městského úřadu Hodonín, odbor dopravy a přestupků ze dne 22. 8. 2016, č. j. 160196-6/2016/Lu (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit dne 28. 4. 2016 v 16:02 hod. na silnici I/55 v katastru obce S., na obchvatu obce S. ve směru jízdy P. (s upřesněním místa dle údajů GPS), když jako řidič vozidla značky Š. S., RZ:, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou pro jízdu mimo obec na 90 km/hod. o 51 km/hod. žalobci byla naměřena rychlost 146 km/hod., která byla po započtení tolerance měřicího zařízení upravena na rychlost 141 km/hod. Svým jednáním žalobce porušil § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu, tedy v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 50 km/hod. a více, čímž se z nedbalosti dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, pročež mu byla podle § 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu a v souladu s § 11 a § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) uložena pokuta ve výši 6 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci. Žalobci byla současně uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Ve včas podané žalobě žalobce nejprve namítal, že ve věci bylo vydáno první prvostupňové rozhodnutí dne 2. 6. 2016, č. j. 160196-3/2016/Lu, kterým byl žalobce uznán vinným z projednávaného přestupku. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. O odvolání nerozhodoval nadřízený druhostupňový správní orgán, když tento vrátil celý spisový materiál zpět prvostupňovému orgánu k provedení autoremedury a vydání nového rozhodnutí. Žalobce má však za to, že v řízení nebyly splněny podmínky pro autoremeduru, protože prvostupňový správní orgán na základě odvolání žalobce již postoupil celý spisový materiál odvolacímu orgánu k rozhodnutí o odvolání. Pokud odvolací orgán vrátil celý spisový materiál prvostupňovému správnímu orgánu k autoremeduře, pak takový postup dle žalobce není konformním s řádným procesním postupem zakotveným v právních předpisech, pročež byla založena zmatečnost řízení.
4. Žalobce dále namítal, že ve věci bylo rozhodnuto neoprávněně bez přítomnosti žalobce u nařízeného ústního jednání, ačkoli tento svoji účast řádně a včas omluvil. Žalobce nebyl nikdy poučen o tom, že by měl svoji omluvu prokazovat a současně k takovému prokázání nebyl nikdy vyzván.
5. Dále žalobce namítal, že správní orgány nedostatečně odůvodnily okolnosti ovlivňující rozhodnutí o vině a sankci, přitom svévolně vylicily některá povahou přítěžující tvrzení bez jakékoliv opory v provedeném dokazování či v právních předpisech.
6. Žalobce dále zrekapituloval průběh správního řízení. Ve věci bylo vydáno první prvostupňové rozhodnutí dne 2. 6. 2016, kterým byl žalobce uznán ze spáchání

předmětného přestupku a byla mu uložena sankce ve formě pokuty ve výši 6 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání dne 27. 6. 2016, které mu prvostupňový správní orgán v autoremeduře vyhověl a své rozhodnutí ze dne 2. 6. 2016 zrušil rozhodnutím ze dne 26. 7. 2016, č. j. 160196-5/2016/Lu. Prvostupňový správní orgán vydal následně nové rozhodnutí ve věci, a to dne 22. 8. 2016, č. j. 160196-6/2016/Lu, kterým žalobce opět uznal vinným ze spáchání uvedeného přestupku a uložil mu identickou sankci, jako v předchozím rozhodnutí. Rozhodnutí doznalo zásadní změny v odůvodnění ohledně způsobu měření rychlosti žalobce, když v prvním rozhodnutí správní orgán uvedl, že rychlost byla změřena z vozidla policie pomocí radarového rychloměru LTI 20/20 TruCAM v. č. TC003685, avšak v druhém rozhodnutí správní orgán odstranil slova „z vozidla policie“. Nové prvostupňové rozhodnutí ze dne 22. 8. 2016 žalobce také napadl odvoláním. Žalovaný následně toto odvolání napadeným rozhodnutím ze dne 10. 11. 2016 zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.

7. Původní přehled žalobních bodů žalobce následně rozebral. Tvrdil, že institut autoremedury byl nezákonně užít, a to v rozporu s obecně závaznými právními předpisy. Po zrušení prvního rozhodnutí autoremedurou, bylo vydáno nové rozhodnutí zcela věcně identické. Postup při autoremeduře je upraven v § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Přitom z § 88 odst. 1 věty první správního řádu vyplývá, že správní orgán vždy zvažuje, zda jsou splněny podmínky pro autoremeduru, a pokud jsou splněny, nemá jinou možnost, než autoremedury využít, neboť věc může postoupit odvolacímu správnímu orgánu pouze v případě, kdy nejsou splněny podmínky pro autoremeduru.
8. V posuzované věci prvostupňový správní orgán nejprve neshledal podmínky pro autoremeduru a dne 29. 6. 2016 odeslal spisový materiál žalovanému k přezkoumání prvostupňového správního rozhodnutí v odvolacím řízení. Prvostupňový orgán v následném rozhodnutí dokonce uvedl, že žalovaný následně po telefonické konzultaci vrátil spisový materiál zpět prvostupňovému správnímu orgánu k provedení autoremedury a k vydání nového rozhodnutí s tím, že první rozhodnutí obsahovalo písařské chyby. V tomto však žalobce shledal zásadní procesní pochybení. Pokud totiž prvostupňový správní orgán neshledal důvody pro autoremeduru a postoupils pis žalovanému k rozhodnutí o odvolání, měl žalovaný zahájit odvolací řízení a sám o odvolání rozhodnout a nikoliv vracet spisový materiál prvostupňovému správnímu orgánu k autoremeduře. Pokud se jednalo o písařskou chybu, pak tato okolnost neměla být řešena autoremedurou, nýbrž vydáním opravného usnesení ve smyslu § 70 správního řádu. V posuzované věci se však o písařskou chybu podle žalobce nejednalo, neboť způsob měření rychlosti vozidla z automobilu Policie ČR anebo prostřednictvím stacionárního radaru jsou tak odlišné skutečnosti, že nemohou představovat písařskou chybu, nýbrž jen rozdílné skutkové zjištění. Žalovaný proto provedl nesprávné právní posouzení věci a vydal nezákonné rozhodnutí.
9. Žalobce dále rozporoval projednání přestupku bez přítomnosti žalobce, včetně následného vydání rozhodnutí. Žalobce k tomu uvedl, že den před konáním ústního jednání, tedy 1. 6. 2016, prokazatelně doručil prvostupňovému správnímu orgánu řádně odůvodněnou omluvu s odkazem na pracovní cestu do Maďarska a příslibem účasti na budoucím

odročeném jednání. Přesto prvostupňový správní orgán neshledal omluvu žalobce za důvodnou a projednal přestupek bez přítomnosti žalobce. Přitom podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže se odmítne, ač byl řádně předvolán, k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Podle žalovaného musí náležitá omluva z ústního jednání naplňovat tři základní předpoklady: bezodkladnost omluvy, odůvodnění omluvy vážným důvodem a doložení důvodu omluvy. Žalovaný svůj názor opřel o judikaturu vyšších soudů, avšak žalobce má za to, že tento názor není správný. Výraz „náležitá omluva“ je dle žalobce tzv. neurčitým právním pojmem. Za účelem výkladu neurčitých právních pojmů je vyššími soudy ČR vydávána judikatura, na kterou bylo i v této záležitosti žalovaným odkazováno. Judikatura však není obecně závazným pramenem práva. V případě její neznalosti se nelze dovolávat zásady „neznalost práva neomlouvá“. Z uvedeného podle žalobce plyne, že se v dané věci nelze dovolávat povinnosti žalobce svou omluvu podložit důkazy, pokud o této skutečnosti nebyl řádně poučen, resp. na ni předem upozorněn.

10. Z § 4 odst. 2 správního řádu vyplývá, že správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech. Žalobce bylo doručeno dne 23. 5. 2016 oznámení o zahájení řízení o přestupku (ze dne 12. 5. 2016), jehož součástí bylo i předvolání žalobce k ústnímu jednání o přestupku na den 2. 6. 2016. V souvislosti s tímto byl prvostupňovým správním orgánem poučen žalobce tak, že: „nedostavíte-li se bez náležité omluvy nebo bez závažného důvodu, resp. se odmítnete dostavit, může být přestupek projednán bez Vaší přítomnosti ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích“. Z uvedeného poučení vyplývá, že žalobce nebyl žádným způsobem poučen o tom, že by měl důvod své omluvy jakýmkoliv způsobem dokládat tak, jak vyžadují správní orgány ve své argumentaci. Podle čl. 4 Listiny základních práv a svobod mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Přitom žalobce je toho názoru, že žádný právní předpis nestanoví povinnost podložit důkazy omluvu z ústního jednání, pročez nelze takovou povinnost (při absenci opory v zákoně) orgánem veřejné moci bez bližšího vysvětlení na adresátovi povinnosti jakkoli vynucovat. V opačném případě by došlo k vybočení ze zásady enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí nebo též k porušení práva žalobce na spravedlivý proces. Prvostupňovému správnímu orgánu totiž nic nebránilo, aby žalobce vyzval k dodatečnému doložení důvodu jeho omluvy. Pokud i přes výše uvedené prvostupňový správní orgán shledal žalobcovu omluvu nedůvodnou, došlo k porušení ústavně zaručeného práva žalobce na spravedlivý proces (čl. 36 Listiny základních práv a svobod), což mělo za následek vydání věcně nesprávného a nezákonného správního rozhodnutí.
11. Po odeslání odůvodněné omluvy byl žalobce zcela v dobré víře, že jeho omluva byla přijata a shledána za oprávněnou. Skutečný stav se dozvěděl až z následně vydaného rozhodnutí. Takový postup správního orgánu odporuje zásadě právní jistoty. Podle žalobce současně nelze přehlédnout, že prvostupňový správní orgán s nepřítomností žalobce u ústního jednání zjevně předem počítal, když o vině žalobce rozhodl de facto již před konáním ústního jednání. Ústní jednání se mělo konat ve 12:00 hod., přesto prvostupňové správní rozhodnutí bylo podepsáno již ve 13:03 hod. a v 14:09 hod. bylo dodáno do datové schránky žalobce, což s přihlédnutím ke značnému rozsahu rozhodnutí znamená, že rozhodnutí bylo fakticky v den konání ústního jednání prvostupňovým správním orgánem

již fakticky připraveno. Pokud následně žalovaný aproboval v napadeném rozhodnutí předchozí postup prvostupňového správního orgánu, pak celou záležitost nesprávně právně posoudil a vydal nezákonné rozhodnutí.

12. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že obviněný porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích zcela bezdůvodně a neomluvitelně, bez jakéhokoli přijatelného vysvětlení nebo indicií, které by mohly toto jeho jednání objasnit, nebo omluvit. Uvedené tvrzení žalobce označil za nepřezkoumatelné již ve svém odvolání. Žalovaný ve svém rozhodnutí k tomuto tvrzení správního orgánu uvedl, že toto tvrzení nebylo hodnoceno jako okolnost způsobilá ovlivnit sankce, protože nemohlo mít vliv na odůvodnění či správnost uložených sankcí. Žalobce se však s posledně uvedeným tvrzením neztotožnil. Podle něj mohou vždy existovat více či méně omluvitelné důvody spáchání přestupku. V daném případě bez dalšího dokazování, tedy bez výpovědi žalobce, nemohl prvostupňový správní orgán legitimně tvrdit, že omluvitelné důvody nebyly dány. V souladu s principy správního řízení je každý správní orgán při svém rozhodování povinen vycházet z provedeného dokazování a své závěry a úvahy vedoucí k vyslovení určitého výroku musí přesvědčivým způsobem opírat o důkazy, obsah spisu a právní předpisy. Podle žalobce není v prostředí právního státu ospravedlnitelné, aby správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí vyslovil tvrzení, které je svou povahou přitěžující okolností, aniž by pro takové tvrzení nacházel racionální oporu především v dokazování. I v tomto tedy žalobce shledal porušení svých procesních práv, neboť shora uvedená přitěžující okolnost pokud by v rozhodnutí nebyla vyslovena, mohla by mít uvedená absence vliv na výši uložené sankce. S uvedenou námitkou se žalovaný nedostatečně vypořádal, protože je žalobce přesvědčen, že by měla být podrobena soudnímu přezkumu.
13. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Žalovaný i prvostupňový správní orgán postupovali při svém rozhodování zcela v souladu s platnou právní úpravou. K uplatněným žalobním námitkám žalovaný sdělil, že obdobné námitky uplatnil žalobce již v odvolání, a protože se s nimi již žalovaný řádně vypořádal, odkázal v tomto směru na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle žalovaného není žaloba důvodná. Napadené rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, byly shromážděny naprosto dostatečné podklady, skutkový stav byl správně právně posouzen a v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce.
15. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Další podání žalobce

16. Podáním ze dne 13. 3. 2017 žalobce reagoval na vyjádření žalovaného k žalobě. Jelikož žalovaný ve svém vyjádření neuvedl žádné rozhodující či nové skutečnosti, nebylo možné se k němu podle žalobce blíže vyjádřit. Žalobce s tvrzeními žalovaného nesouhlasil,

přičemž žalobu považuje za důvodnou. Žalovaný ve správním řízení nepostupoval správně a založil vadu předchozích správních rozhodnutí, která nemohou spravedlivě obstát a být vykonatelná. V dalším žalobce setrval na podané žalobě.

V. Jednání soudu dne 5. 11. 2019

17. Nařízeného jednání se zúčastnil zástupce žalobce i zástupce žalovaného. Při jednání zástupce žalobce omluvil neúčast žalobce. V průběhu jednání soud zrekapituloval průběh soudního řízení a správního řízení, přitom vycházel ze spisů, které byly v této věci vedeny. Zástupci obou účastníků řízení setrvali na své dosavadní argumentaci. Ve věci nebyly činy žádné důkazní návrhy, protože soud s uvažováním konečných návrhů zástupců účastníků řízení na rozhodnutí soudu v této věci přikročil k vyhlášení rozhodnutí ve věci samé.

VI. Posouzení věci krajským soudem

18. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
19. Žalobce v žalobě namítal především nezákonnost užití institutu autoremedury. Vzhledem k tomu soudu nejprve provedl zjištění o postupu správních orgánů v této věci ze správního spisu. Soud zjistil, že první prvostupňové rozhodnutí vydal Městský úřad Hodonín dne 2. 6. 2016, č. j. 160196-3/2016/Lu. Tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání projednávaného přestupku a uložil mu pokutu ve výši 6 000 Kč a současně zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 27. 6. 2016 odvolání. Dne 30. 6. 2016 proto obdržel krajský úřad spisový materiál v této věci k rozhodnutí v odvolacím řízení. Dne 19. 7. 2016 byl na základě telefonického hovoru žalovaného s oprávněnou úřední osobou prvostupňového správního orgánu vrácen zpět spisový materiál k provedení autoremedury. Následně rozhodl prvostupňový správní orgán dne 26. 7. 2016 v rámci autoremedury tak, že předchozí své rozhodnutí ze dne 2. 6. 2016 zrušil, přičemž plně tak vyhověl odvolání žalobce. Dne 22. 8. 2016 vydal prvostupňový správní orgán nové rozhodnutí v této věci, přičemž žalobce opět uznal vinným ze spáchání uvedeného přestupku a uložil mu pokutu ve výši 6 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Také proti tomuto novému prvostupňovému správnímu rozhodnutí podal žalobce odvolání (dne 9. 9. 2016). V posledně uvedeném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 10. 11. 2016 tak, že odvolání zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.
20. Podle § 87 správního řádu správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhověl odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.
21. Podle § 88 odst. 1 věty první správního řádu platí, že neshledá-li správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky pro postup podle § 87 správního řádu

(autoremedura), předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne doručení odvolání.

22. Pokud žalobce tvrdil nezákonnost autoremedury při postupu správních orgánů s tím, že postup správních orgánů při tomto kroku nebyl konformní s procesním postupem zakotveným v právních předpisech, pak k tomu soud uvádí, že žalobce neupřesnil, v čem konkrétně spatřuje nesoulad či nekonformitu s právními předpisy ohledně postupu při autoremeduře. Z výše provedené citace právních předpisů totiž vyplývá, že správní řád umožňuje, aby za určitých podmínek o odvolání rozhodl sám správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, aniž by v odvolání postupoval tzv. odvolacímu orgánu, tedy správnímu orgánu příslušnému rozhodovat ve II. stupni. Jde právě o případ tzv. autoremedury, kdy správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků. V případě změny přitom z povahy věci přichází v úvahu toliko změna napadeného rozhodnutí způsobem požadovaným v odvolání. To se také v nyní posuzované věci stalo, prvostupňový správní orgán rozhodl sám o odvolání žalobce (ze dne 27. 6. 2016), a to tak, že odvolání plně vyhověl a předchozí své rozhodnutí ze dne 2. 6. 2016 v autoremeduře zrušil (učinil tak rozhodnutím ze dne 26. 7. 2016). Přitom nemohla být způsobena újma žádnému z účastníků, neboť řízení ve věci přestupku je vedeno pouze s obviněným ze spáchání přestupku (žalobce).
23. V případech možné autoremedury se tedy neuplatní tzv. devolutivní účinek odvolání a náprava bude zjednána přímo tím správním orgánem, který se pochybení dopustil. To má nezanedbatelný význam pro kultivaci rozhodovací činnosti prvostupňových správních orgánů. Nutno však uvést, že případy, kdy se rozhoduje o podaném odvolání v tzv. autoremeduře, nejsou příliš časté, spíše se jedná o výjimky. Z právního hlediska má pak rozhodnutí vydané v procesu autoremedury povahu prvoinstančního rozhodnutí, a proto proti takovému rozhodnutí opět přichází v úvahu podání odvolání.
24. Jelikož v rámci autoremedury bylo žalobci a jeho odvolání plně vyhověno (rozhodnutím ze dne 26. 7. 2016, č. j. 160196-5/2016/Lu bylo předchozí rozhodnutí městského úřadu ze dne 2. 6. 2016 zrušeno), nepodával žalobce v uvedené věci odvolání proti autoremedurnímu rozhodnutí. Jelikož se zrušením předchozího prvostupňového správního rozhodnutí dostala věc na počátek řízení, městský úřad ve věci přestupku vydal následně dne 22. 8. 2016 nové prvostupňové rozhodnutí. Také proti tomuto rozhodnutí mohl žalobce podat odvolání, což také učinil. Uvedeným rozhodnutím byl totiž opět uznán žalobce vinným a byla mu za to uložena příslušná sankce. O posledně citovaném odvolání již rozhodl nadřízený druhostupňový správní orgán (rozhodnutím ze dne 10. 11. 2016).
25. Žalobce shledal zásadní procesní pochybení v tom, že prvostupňový správní orgán po prvním podaném odvolání odeslal spisový materiál dne 29. 6. 2016 žalovanému a ten jej vrátil po telefonické konzultaci prvostupňovému správnímu orgánu zpět k provedení autoremedury s odkazem na to, že první prvostupňové správní rozhodnutí obsahuje písařské chyby. Podle žalobce totiž pokud neshledal prvostupňový správní orgán důvody pro autoremeduru a postoupil spis žalovanému, měl sám žalovaný o odvolání rozhodnout a podle žalobce již neměl vracet spisový materiál prvostupňovému správnímu orgánu zpět

k autoremeduře. V uvedeném postupu krajský soud nespátřuje takové pochybení, které by se dotklo práv či oprávněných zájmů žalobce, nebo které by jej zkrátilo na jeho právech. Z dikce § 88 odst. 1 správního řádu sice vyplývá, že teprve neshledá-li správní orgán, jenž napadené rozhodnutí vydal, podmínky pro autoremedurní postup, předá pak spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu, avšak tato posloupnost postupu správního orgánu není dle textu tohoto ustanovení jediná možná. Prvostupňové a druhostupňové správní rozhodnutí tvoří jednotný celek, přičemž v druhostupňovém správním rozhodnutí mohou být napravovány vady předchozího řízení. Žalovaný tak v průběhu celého správního řízení koriguje případné vady a nedokonalosti prvostupňového správního rozhodnutí. Pokud tedy v konkrétní posuzované věci prvostupňový správní orgán téměř obratem po podání odvolání předložil dne 29. 6. 2016 spisový materiál žalovanému k přezkoumání v odvolacím řízení a žalovaný následně tento spisový materiál prvostupňovému správnímu orgánu po telefonickém rozhovoru vrátil zpět k provedení autoremedury, pak i v tomto došlo k jisté korekci nadřízeným správním orgánem a upozornění na vady, které by mohl sám prvostupňový správní orgán při využití autoremedury odstranit. Vracením spisu prvostupňovému správnímu orgánu k provedení autoremedury nemohlo dojít k poškození práv žalobce. Rozhodné bylo, že žalobci nebyl odňat žádný opravný prostředek ani odvolací instance. Žalobce také následně svého práva na opravný prostředek využil a odvolání podal. Nutno také doplnit, že žalobce při poukazu na zásadní pochybení při autoremeduře nijak neupřesnil, v čem konkrétně ho tento postup měl poškodit. Krajský soud má za to, že pokud prvostupňový správní orgán původní rozhodnutí postupem podle § 87 správního řádu v autoremeduře zrušil a ve věci dále jednal (vydal nové rozhodnutí), postupoval zcela v souladu se zákonem. Správní orgán totiž vyhověl alternativně určenému odvolacímu petitu, když zrušil předchozí prvostupňové rozhodnutí (přitom tímto postupem nemohla být způsobena újma jinému účastníkovi řízení, neboť obviněný byl jediným účastníkem řízení). Druhou alternativou odvolacího petitu, která nebyla využita, bylo řízení zastavit.

26. Výklad právní úpravy autoremedury, jak jej nastínil žalobce v žalobě, považuje krajský soud za absurdní. Institut autoremedury je totiž zamýšlen právě pro obdobné případy, jaký je nyní soudem přezkoumáván, kdy je uplatněna důvodná odvolací námitka, pro kterou je napadené rozhodnutí vadné, přičemž vyhovění odvolacímu petitu umožňuje odstranění tohoto vadného rozhodnutí a samotná vada rozhodnutí nemá vliv na podstatu celého řízení, pročez není nutné z tohoto důvodu řízení zastavit. Žalobce však nemohl očekávat, že po rozhodnutí v autoremeduře (kdy bylo žalobcově návrhu plně vyhověno), bude následovat další rozhodnutí, kterým bude rozhodováno pouze v jeho prospěch. Žalobci byl proti autoremedurnímu rozhodnutí zachován opravný prostředek (odvolání), přičemž mu nic nebránilo v tom, aby podal proti rozhodnutí o autoremeduře odvolání, pokud se mu tento postup nelíbil. Soud se také přiklonil k tomu, že pokud prvostupňový správní orgán v autoremeduře rušil předchozí své rozhodnutí, pak skutečně dospěl k závěru, že rozhodnutí obsahovalo písařské chyby (zřejmě zjištěno a doporučeno žalovaným), které mohl jednoduše v autoremeduře sám napravit. Pokud žalobce zpochybňoval, že způsob měření rychlosti vozidla není písařskou chybou, pak k tomu soud uvádí, že v daném případě se zcela jistě mohlo právě jednat o písařskou chybu, a to v důsledku množství projednávaných přestupků, kdy správní orgány jsou nuceny pod časovým tlakem přepokopírovávat části svých rozhodnutí do jiných rozhodnutí. Žalobce sám připomněl, že v prvním rozhodnutí bylo uvedeno, že rychlost byla změřena z vozidla policie pomocí

radarového rychloměru, však v následném prvostupňovém rozhodnutí již byla slova „z vozidla policie“ odstraněna. Závěr o možné písařské chybě je také podpořen celkovým kontextem rozhodnutí a rovněž obsahem správního spisu, z něhož jednoznačně způsob měření rychlosti vozidla vyplynulo. O provedeném způsobu měření rychlosti vozidla nebylo sporu.

27. Správní orgán postupoval zcela v souladu se zákonem, pokud po vydání rozhodnutí v autoremeduře, k jehož vydání byly splněny zákonné podmínky, následně vydal rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku a byla mu uložena sankce a povinnost uhradit náklady řízení.
28. Žalobce dále vytykal prvostupňovému správnímu orgánu, že projednal přestupek v nepřítomnosti žalobce, a to přesto, že se den před jednáním z tohoto jednání žalobce omluvil a správnímu orgánu do datové schránky doručil řádně odůvodněnou omluvu s odkazem na pracovní cestu. Žalobce se dále neztotožnil se závěry žalovaného o náležité omluvě a prvostupňovému správnímu orgánu ještě vytkl, že žádným způsobem žalobce nepoučil o tom, že by měl důvod své omluvy jakýmkoliv způsobem dokládat. Toto nestanoví žádný právní předpis. Prvostupňovému správnímu orgánu nic nebránilo v tom, aby žalobce vyzval k dodatečnému doložení důvodu jeho omluvy z jednání. Uvedeným tvrzením nemohl krajský soud přisvědčit.
29. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání. v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.
30. Ze správního spisu bylo k omluvě žalobce z ústního jednání zjištěno, že žalobce byl na toto jednání předvolán dopisem městského úřadu ze dne 12. 5. 2016, jenž byl žalobci doručen dne 23. 5. 2016 do datové schránky (doručeno marným uplynutím 10 dnů od dodání zprávy, aniž by se do schránky přihlásila oprávněná osoba). Uvedenou písemností bylo současně žalobci oznámení zahájení řízení o přestupku a sdělení obvinění ze spáchání předmětného přestupku. Žalobce byl rovněž uvědoměn o tom, že se do termínu jednání může seznámit se spisovým materiálem a s podklady pro vydání rozhodnutí. v předmětné písemnosti byl žalobce také poučen o svých právech a povinnostech. Podle § 59 správního řádu byl povinen se k jednání dostavit včas a na určené místo, nemohl-li tak ze závažných důvodů učinit, byl povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit. Dále byl poučen podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích s tím, že nedostaví-li se bez náležité omluvy nebo bez závažného důvodu, mohl být přestupek projednán bez jeho přítomnosti. Současně byl poučen podle § 60 odst. 1 a § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu, podle nichž mu hrozila pořádková pokuta nebo předvedení, pokud by se bez omluvy nebo bez dostatečných důvodů nedostavil na předvolání ke správnímu orgánu. Ze správního spisu dále vyplynulo, že dne 1. 6. 2016 žalobce doručil prvostupňovému správnímu orgánu omluvu z jednání nařízeného na den 2. 6. 2016. Jako důvod uvedl služební cestu dne 1. 6. 2016 do Maďarska a na ni navazující službu do Dánska. Žalobce dále v omluvě uvedl, že se po návratu ozve za účelem dohodnutí jiného termínu. Uvedená omluva žalobce z jednání nebyla ničím doložena. Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 2. 6. 2016 proběhlo od 12:00 hod. ústní jednání, k němuž se žalobce nedostavil (viz protokol o

ústním jednání). Následně bylo vyhotoveno rozhodnutí o přestupku, které prvostupňový správní orgán zaslal 2. 6. 2016 v 14:09:21 hod. žalobci do datové schránky. Ze správního spisu dále plyne, že žalobce svoji omluvu z ústního jednání nikdy v průběhu celého správního řízení nedoložil, přestože bylo první prvostupňové rozhodnutí zrušeno v autoremeduře a následně bylo vydáno nové prvostupňové rozhodnutí.

31. Z výše citovaných zjištění ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový správní orgán uvědomil žalobce o konání ústního jednání v souladu s právními předpisy (§ 49 odst. 1 správního řádu), a to více než s pětidenním předstihem. Naopak žalobce se z ústního jednání omluvil jen jeden den předem. Takovou omluvu lze stěží považovat za včasnou, zvláště pokud se týkala výjezdu na pracovní cestu, kterou jistě žalobce plánoval delší dobu. Ostatně náhlou potřebu odjezdu na pracovní cestu žalobce ani netvrdil.
32. Oba správní orgány také žalobci vytkly, že důvod své omluvy z ústního jednání nařízeného na 2. 6. 2016 nijak nedokladoval, a to ani dodatečně. Přitom v omluvě neuvedl žádný důvod, pro který se nemůže projednání přestupku dostavit (údajnou služební cestu ničím nedoložil).
33. Lze souhlasit se správními orgány v tom, že omluva žalobce z nařízeného ústního jednání byla v daném případě nedostatečná. Kromě výše uvedeného, kdy žalobce svoji omluvu neučinil bezodkladně (tedy jakmile se důvod dozvěděl), musí být ve shodě s dikcí § 74 odst. 1 zákona o přestupcích splněny podmínky „náležité omluvy“ nebo „důležitého důvodu“. Pokud žalobce svoji neúčast u jednání omlouval služební cestou do zahraničí, pak by toto mohlo splňovat podmínku důležitého důvodu omluvy, avšak za předpokladu, že tento důvod bude doložen. Koná-li žalobce pravidelné cesty do zahraničí, jistě by mu mohl zaměstnavatel tuto skutečnost bezu potíží potvrdit. Jelikož údajná pracovní cesta do zahraničí nebyla ničím doložena, mohlo se jednat o nepravdivý důvod uvedený za účelem oddalování projednání přestupku. To ostatně potvrzuje i fakt, že žalobce po celou dobu správního řízení svoji údajnou pracovní cestu do zahraničí nedoložil. Ve shodě s žalovaným krajským soudem uvádí, že za náležitou omluvu lze skutečně považovat jen omluvu bezodkladnou (jakmile se důvod žalobce dozví), dále z vážného důvodu (jen z důvodu vážného a neodkladného, nikoliv z důvodu vágně formulovaného) a dále za současného doložení důvodu omluvy.
34. V posuzované věci, i kdyby byla omluva uznána za včasnou (o tom lze rovněž spekulovat – viz výklad výše), nebyla náležitá, jelikož důvod omluvy (vyslání na služební cestu) nebyl v omluvě dokladován, a to ani následně. Žalobce má povinnost ve správním řízení svá tvrzení prokazovat.
35. Podle rozsudku NSS ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, platí, že „obviněného z přestupku nestíhá, pokud jde o omluvu z nařízeného ústního jednání, pouze povinnost tvrzení, ale též povinnost důkazní. Jinak by správní orgán stěží mohl důležitost důvodu v omluvě zkoumat a hodnotit, ačkoliv v souladu se zákonem o přestupcích tak činit musí. V nyní posuzovaném případě stěžovatel ke své třetí omluvě pojednávající o pobytu v zahraničí žádný doklad nepřiložil. Přitom ani z omluvy samotné ani z kontextu událostí není zřejmé, že by nějaká okolnost stěžovateli bránila důkaz o svém předem plánovaném pobytu v zahraničí předložit. Proto učinil správní orgán zcela správně, když stěžovatelovu omluvu neakceptoval

jakožto nepodloženou a ústní jednání ve věci provedl. Omluvu, která není jakkoliv podložena, nelze označit za náležitou.“

36. Z jiného rozsudku NSS ze dne 25. 1. 2010, č. j. 2 As 8/2009-95, také vyplývá, že omluvy na neodkladné služební či soukromé záležitosti stěží mohou mít přednost před záležitostmi úředními.
37. Žalobce v uvedené věci stíhalo důkazní břemeno ohledně doložení jeho tvrzení o nemožnosti se dostavit k ústnímu jednání z důvodu neodkladné služební cesty. Jelikož své tvrzení ničím neprokázal, nastoupily podmínky uvedené v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a věc mohla být projednána v nepřítomnosti žalobce. O těchto důsledcích byl žalobce předem v předvolání k ústnímu jednání poučen. V této souvislosti je zcela kontraproduktivní tvrzení žalobce, že mu žádný právní předpis nestanoví povinnost omluvu z ústního jednání doložit důkazy. K tomu soud odkazuje na již shora provedený výklad, který dále doplňuje tak, že vzhledem k povaze věci, a také s ohledem na úřední autoritu, která žalobce předvolala k ústnímu jednání, nelze považovat za omluvu cokoli a uznávat za omluvitelný důvod nepravdivé skutečnosti, které si obviněný třeba vymyslí. K projednání přestupku zákon o přestupcích stanoví pouze roční lhůtu (§ 20 odst. 1 zákona o přestupcích), pročez je třeba ve věci přestupků postupovat velmi účinně a rychle, a nelze tak připustit případné obstrukce ze strany obviněného.
38. Soud ještě poznamenává, že žalobce měl ode dne 27. 6. 2016 ve správním řízení právního zástupce, na základě právní porady mohlo tak následně dojít k nápravě nedostatečné omluvy z ústního jednání. V průběhu správního řízení (ani soudního řízení) k tomu nedošlo.
39. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích mohl správní orgán projednat přestupek v nepřítomnosti žalobce, jestliže se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Podle § 59 správního řádu byl žalobce povinen, nemohl-li se ze závažných důvodů k jednání dostavit, bezodkladně se s uvedením důvodů omluvit. Správní orgán tedy má povinnost akceptovat omluvu, která je náležitá, což předpokládá její bezodkladnost, a také relevanci důvodů (vážný a doložený důvod), k čemuž však v uvedené věci nedošlo. Omluva nesplnila nejen předpoklad bezodkladnosti, ale ani závažnost důvodu nebyla žádným způsobem doložena, pročez nebylo možno hodnotit tuto omluvu jako náležitou. Vzhledem k naplnění podmínek uvedených v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích bylo možno projednat přestupek v nepřítomnosti žalobce.
40. Pokud se žalobce pozastavoval nad tím, že v uvedený den ústního jednání bylo rovněž vypracováno a vypraveno prvostupňové správní rozhodnutí ze dne 2. 6. 2016, pak je takový postup souladný s recentní judikaturou, kdy v případě projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného má být rozhodnutí vydáno tentýž den. Při vypracovávání písemného rozhodnutí jsou využívány různé zjednodušovací techniky a na počítači za účelem přetahování obecně platných textů či znění právních předpisů, pročez je zcela možné stihnout vypracovat rozhodnutí v kratším čase. Ze spekulací žalobce nelze dovodit žádné porušení právních předpisů.

41. Na okraj soud v této souvislosti připomíná, že právě při využívání různých zjednodušovacích technik při práci na počítači mohlo dojít při přetahování textu k vytýkané písařské chybě v rozhodnutí ze dne 2. 6. 2016, v němž se mj. objevila krátká pasáž o tom, že rychlost byla změřena z jedoucího vozidla policie. Toto písařské pochybení však nemělo oporu ve spisovém materiálu ani v podkladech policie, zejména fotografii a videozáznamu radaru, z nichž bylo zjevné, že radar byl umístěn stacionárně mimo komunikaci, vpravo proti příjezdu žalobce (viz použití záměrného kříže). Na písařskou chybu ohledně měření poukazoval i žalobce v podaném odvolání, pročež po telefonické konzultaci dne 19. 7. 2016 s žalovaným byl spisový materiál vrácen prvostupňovému správnímu orgánu k provedení autoremedury a vydání nového rozhodnutí.
42. Žalobce závěrem prvostupňovému správnímu orgán vytkl, že ve svém rozhodnutí uvedl, že „žalobce porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích zcela bezdůvodně a neomluvitelně, bez jakéhokoliv přijatelného vysvětlení“. Pokud pak toto žalobce v odvolání rozporoval, žalovaný mu k tomu uvedl, že tvrzení prvostupňového správního orgánu nemělo způsobit ovlivnit uloženou sankci. Žalobce se však s tímto neztotožnil a uvedl, že vždy mohou existovat omluvitelné důvody a prvostupňový správní orgán neměl oprávnění neomluvitelnost těchto důvodů tvrdit. Správní orgán tak vyslovil tvrzení, které je svou povahou přítěžující, přičemž nemělo racionální oporu v dokazování. Krajský soud nepřisvědčil ani těmto žalobním námitkám.
43. Krajský soud k výše uvedenému nejprve uvádí, že žalobce byl viněn z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 50 km/hod. a více. Podle názoru krajského soudu se jedná o velmi nebezpečný a závažný přestupek, zejména s ohledem na možné katastrofální důsledky jednání žalobce. K těmto naštěstí nedošlo. Vzhledem k závažnosti protiprávního jednání stanoví i zákon o silničním provozu pro takové jednání přísnější sankci, konkrétně pokutu od 5 000 Kč do 10 000 Kč, a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 6 měsíců až 1 roku [§ 125c odst. 5 písm. d) a odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu]. V případě žalobce byly řádně posouzeny okolnosti ovlivňující výši uložené sankce. Jednak to byly okolnosti přítěžující (místo, čas a řidičská minulost obviněného) a jednak to byla okolnost polehčující (nevznikl škodlivý následek). I přesto byla žalobci uložena sankce na samé spodní hranici zákonné sazby. Byla mu uložena pokuta ve výši 6 000 Kč (hrozila mu pokuta od 5 000 do 10 000 Kč) a současně mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel po dobu 6 měsíců (hrozil mu tento zákaz činnosti od 6 měsíců do 1 roku). Z uvedeného výkladu je zjevné, že žalobci nepřítěžovaly žádné okolnosti, které by neměly oporu v dokazování. Pokud prvostupňový správní orgán uváděl, že žalobce porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích „zcela bezdůvodně, neomluvitelně a bez přijatelného vysvětlení“, pak se jednalo o poněkud košaté vyjádření prvostupňového správního orgánu k jednání žalobce, avšak bez jakéhokoliv vlivu na výši uložené sankce. To ostatně zmínil i žalovaný v napadeném rozhodnutí, když k tomu uvedl, že tvrzení prvostupňového správního orgánu nebylo hodnoceno jako okolnost způsobilá ovlivnit sankce, pročež nemohlo mít vliv ani na odůvodnění či správnost výše obou uložených sankcí. Krajský soud se plně s tímto ztotožnil.

44. Pokud žalobce zmiňoval, že vždy existují nějaké omluvitelné důvody protiprávního jednání, pak tak žádný omluvitelný důvod pro překročení rychlosti při řízení vozidla mimo obec dosud neuvedl.

VI. Závěr a náklady řízení

45. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
46. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. listopadu 2019

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
K. M.